

Kielce, dnia 06-03-2024

Znak:PNK.I.4130.50.2024

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 107)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXIX/300/2024 Rady Powiatu Kazimierskiego z dnia 5 lutego 2024 roku *w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli szkół i placówek oświatowych korzystających z opieki zdrowotnej, dla których organem prowadzącym jest Powiat Kazimierski oraz warunków i sposobu ich przyznawania - w części dotyczącej § 4 ust. 1 – 5 uchwały oraz § 4 ust. 7 uchwały - w zakresie wyrazów „1 i” oraz „W takim przypadku ust. 2 pkt 2 nie stosuje się”.*

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 5 lutego 2024 roku Rada Powiatu Kazimierskiego podjęła uchwałę Nr XXXIX/300/2024 w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli szkół i placówek oświatowych korzystających z opieki zdrowotnej, dla których organem prowadzącym jest Powiat Kazimierski oraz warunków i sposobu ich przyznawania. Uchwała została przekazana do Wojewody Świętokrzyskiego w dniu 9 lutego 2024 roku. W dniu 29 lutego 2024 roku Wojewoda zawiadomił Przewodniczącego Rady o wszczęciu postępowania nadzorczego oraz wyznaczył termin na złożenie ewentualnych wyjaśnień w sprawie. Wyjaśnienia nie zostały złożone w terminie.

Analizowana uchwała została podjęta m.in. na podstawie przepisów art. 72 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela (t. jedn. Dz. U. 2023, poz. 984 ze zm. – dalej jako KN lub ustawa), zgodnie z którymi niezależnie od przysługującego nauczycielowi

i członkom jego rodziny prawa do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego, organy prowadzące szkoły przeznaczają corocznie w budżetach odpowiednie środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz określają rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania. Uprawnienia, o których mowa powyżej, nauczyciele zachowują po przejściu na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne bez względu na datę przejścia na emeryturę, rentę lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne.

W § 4 ust. 1 analizowanej uchwały Rada Powiatu zobowiązała Starostę Kazimierskiego do powołania Komisji Zdrowotnej we wskazanym przez Radę składzie, natomiast w § 4 ust. 2 – 5 uchwały określiła zasady działania tej Komisji. W § 4 ust. 6 uchwały przewidziano, że decyzję w sprawie przyznania lub odmowy przyznania, a także wysokości pomocy zdrowotnej, podejmuje Starosta Kazimierski. Natomiast w § 4 ust. 7 uchwały Rada wskazała, że „Starosta Kazimierski może upoważnić do wykonywania czynności, o której mowa w ust. 1 i 6, Dyrektora Powiatowego Zespołu Ekonomiczno – Administracyjnego Szkół w Kazimierzy Wielkiej. W takim przypadku ust. 2 pkt 2 nie stosuje się”.

Jak podkreśla się w orzecznictwie sądów administracyjnych, ustawowe upoważnienie organu prowadzącego szkołę do ustalania kryteriów i trybu przyznawania świadczenia obejmuje kompetencję do wyznaczenia mierników służących za podstawę oceny oraz ustalenie porządku ich przyznawania rozumianego jako system działań uwzględniających ustaloną kolejność i hierarchię uzależnionych wzajemnie zdarzeń. W zakresie pojęciowym „kryteriów i trybu” nie mieści się natomiast kompetencja organu do powoływania komisji uczestniczącej w sformalizowany sposób w procedurze przyznawania świadczeń. Zabieg taki, polegający na utworzeniu dodatkowego ciała (zespołu), któremu bez upoważnienia ustawowego gwarantuje się formalny udział w procesie decyzyjnym, prowadziłoby do konieczności rozszerzenia oceny prawidłowości procesu stosowania prawa o składniki nieobjęte delegacją ustawową. Tym samym zawarta w art. 72 ust. 1 KN delegacja ustawowa nie daje podstaw do powołania przez organ stanowiący, wykonujący zadania organu prowadzącego szkołę, komisji do spraw pomocy zdrowotnej, jak również określenia kompetencji i zasad postępowania tej komisji (zob. m.in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 4 lipca 2007 roku, sygn. akt: IV SA/Wr 265/07, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 17 lutego 2021 roku, sygn. akt:

II SA/Sz 1360/20, oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 8 lutego 2023 roku, sygn. akt: III SA/GI 746/22).

Organ nadzoru podziela powyższy pogląd wskazując dodatkowo, że skoro w zakresie kompetencji Rady Powiatu nie mieściło się powołanie Komisji Zdrowotnej, to tym samym nie była ona władna do przyznania Staroście Kazimierskiemu uprawnienia do wydania dla Dyrektora Powiatowego Zespołu Ekonomiczno – Administracyjnego Szkół w Kazimierzy Wielkiej dalszego upoważnienia do powołania tej komisji. Organy władzy publicznej działają wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Każde działanie organu samorządu terytorialnego, w tym także organu wykonującego zadania organu prowadzącego szkołę, musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Zatem działanie na podstawie i w granicach prawa to takie działanie organu, którego umocowanie wynika z właściwego przepisu prawa. W przypadku podjęcia przez organ działania pomimo braku takiego umocowania lub z przekroczeniem jego granic dochodzi do istotnego naruszenia prawa. Jeżeli zaś działanie takie przybiera formę uchwały, implikuje to konieczność stwierdzenia nieważności tej uchwały w zakresie, w jakim pozostaje ona sprzeczna z przepisami powszechnie obowiązującymi.

Mając na względzie powyższe należało stwierdzić nieważność uchwały Nr XXXIX/300/2024 Rady Powiatu Kazimierskiego z dnia 5 lutego 2024 roku w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli szkół i placówek oświatowych korzystających z opieki zdrowotnej, dla których organem prowadzącym jest Powiat Kazimierski oraz warunków i sposobu ich przyznawania w części dotyczącej § 4 ust. 1 – 5 uchwały, odnoszącej się do powołania Komisji Zdrowotnej oraz określenia zasad jej działania, jak również w części dotyczącej § 4 ust. 7 uchwały – w zakresie wyrazów „1 i” oraz „W takim przypadku ust. 2 pkt 2 nie stosuje się”, które zawierają odniesienia do postanowień dotyczących Komisji Zdrowotnej.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego - w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Józef Bryk
Wojewoda Świętokrzyski